

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1942 október 16.
Csihás Benő u. 3 II. évfolyam, 233. sz.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Leváltották Szkenderovics zombori plébánost

SZTALINGRÁD ÉSZAKI RÉSZÉNEK FELÉT ELFOGLALTÁK A NÉMETEK

**Ujabb gyárnegyed került német kézre, a bolsevista védők egészen szűk területre szorultak vissza – Novoroszijszk és Tuapsze között jelentős bolsevista erők semmisültek meg – Moszkvában már csak a második arcvonal tartja a lelket
Honvédségünk meggyőztette a szovjet csapatok átkelési kísérleteit a Donon**

A Szovjet olyan, mint egy súlyos beteg — írja az Economist c. angol lap, amelyet megbíztak azzal, hogy hirverést csináljon a második front mellett. Az angol lap megállapítja, hogy a Szovjet lakosságának egyharmada már az ellenség uralma alatt áll, a termő területeket elvesztették a bolsevisták és minden szükséges anyagban nagy hiány mutatkozik. Utal arra, hogy a szovjet lakosság lelkileg levert, a munkásság pedig egyre fokozódó elégedetlenséggel látja, hogy az ellátási viszonyok folyton rosszabbodnak. Mindezekből azt a következtetést vonja le a lap, hogy a szövetségesek esetleg elveszítetik bolsevista fegyvertársukat és megállapítja, hogy a Szovjet kikapcsolódása a harcokból

végzetes

következményekkel járna az angolszás szövetségesek szempontjából, az idő viszont már nem a szövetségeseknek dolgozik.

A Madrid c. spanyol lap ugyan csak a háború jelenlegi állását taglalja és — mint a Stefani olasz hírroda közli — leszögezi, hogy bár a háború még hosszú ideig elhúzódhat, a harc eredménye már eldőlt. A tengelyhatalmak olyan hatalmas területeket szereztek meg, amelyek biztosítják a további hadviseléshez szükséges nyersanyagokat és élelmiszereket és ezzel a mérleg nyelve végérvényesen a tengely javára dőlt. A németeknek most már nincsen szükségük villámháborúra, hogy megszerezzék a háborúhoz szükséges nyersanyagokat, ellenkezőleg, az angolszásoknak kellene visszazerezniük a tengely által megszerzett területeket, hogy javítsanak kilátástalan helyzetükön. A továbbiakban azt írja a lap, hogy az angol blokádnak végkép megbukott, míg a német-olasz tengerzár egyre hatásosabbá válik. A haditermelés terén is óriási fölényben vannak az európai hatalmak. Angliának ahhoz, hogy eredmény reményében indíthasson támadást Európa ellen, mindenneke előtt az atlanti csatát kellene meg-

nyernie, ehhez azonban a legcsekélyebb kilátása sincs meg.

A sztalingrádi

arcvonalon az Interinf. berlini hírközlő iroda jelentése szerint döntő jelentőségű német támadás folyik szerda reggel óta. A németek már felét elfoglalták az északi városrészeket és a szovjet ellenállás igen szűk területre szorult össze. A német nehézfegyverek és légierők összpontosított tüze példátlan pusztításokat okoz az ellenség soraiban. A Vörös torlász és a Vörös október nevű gyártelepek körül még folyik a harc. Van egy szovjet ellenállási fészék a városrész északnyugati csücskében is, ez az ellenállási fészék azonban körül van zárva és minden oldalról ki van téve a német tüzérség pusztító tüzeinek.

Mint lapunk más helyén jelentjük, a Dzszerdzsinszki traktorgyár telepét elfoglalták a németek. Ez volt a Szovjetunió egyik legjelentősebb üzeme. 1939-ig évente 3.500 traktort állított elő az a gyár, azóta pedig futószalagon gyártotta a páncélos harcikocsikat. Működését már korábban megbénították a német támadások.

Málta ellen az utóbbi napokban újból példátlan mértékben élénkült meg a tengelyerők légitámadásai. Ez a körülmény nagy figyelmet érdemel, hiszen köztudomású, hogy a Málta elleni légitámadások mindig nagyobbabaszabású afrikai harcitevékenységgel, illetve szállításokkal függenek össze.

Északafrikában, csak a légitevékenység élénk. Mint a Popolo di Ro-

ma közli, az angolok az utóbbi hat nap alatt 162 repülőgépet veszítettek ezen az arcvonalon. A tobruki kudarc óta az angolok tervszerű légi-offenzívát kíséreltek meg, amelyhez a jelek szerint nagy reményeket fűztek, a tengely azonban meggyőztette ezeket a kísérleteket és nagy veszteségeket okozott az ellenségnek. Ez az újabb kudarc is bizonyítja — írja a lap — a tengely erők harci fölényét.

A madagaszkári harcok befejezésükhöz közelednek. Legalább is ez a következtetés vonható le abból az üzenetből, amelyet a francia gyarmatügyi miniszter intézett Madagaszkár fő kormányzójához. Az üzenet le szögezi, hogy Madagaszkáron már harmincöt napja tart az egyenlőtlen küzdelem és a francia csapatok még mindig hősiességgel tartják magukat. A sziget jórésze azonban már ellenséges kézen van és közeledik az idő, amikor fegyvertelenül kell majd erélyt mutatnia az ellenség előtt. Erre az esetre a következő két utasítást adja a minisztérium: 1. Az ország érdeke azt kívánja, hogy mindenki, aki a francia közigazgatáshoz tartozik, maradjon a helyén és folytassa az ötven éve folyó gyarmatosítást és 2. tartsák meg valamennyi francia egységét és fegyelmét és maradjanak hűek a marsallnak adott esküjükhöz.

Egyéb jelentéseink közül megemlítjük, hogy a szovjetkormány tiltakozást jelentett be a bolgár fővárosban rendezett kommunistaellenes kiállítás miatt azzal az indokollással, hogy nem egyeztethető össze a két ország között fennálló kapcsolatokkal a bulgáriai kommunistaellenes propagandatevékenység.

A bolgár kormány a szovjet tiltakozó jegyzékét visszautasította és közölte, hogy a kommunistaellenes kiállítás a kommunizmus ellen irányult, nem pedig a Szovjetunió ellen. A szovjetkormány eddig mindig azt hangeztatta, hogy nem tehető felelőssé a kommunista párt üzelméi miatt.

Eppen ezért — mondja a bolgár válaszigyzék — a szovjetkormány most sem érezheti magát találva a szófiai kommunistaellenes kiállítás által.

Német hadijelentés

Berlin, október 16.

A vezéri főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy a német csapatok Novoroszijszktól délkeletre folyó előnyomulásuk során újabb jelentős ellenséges erőket kerítettek be és semmisítették meg. Tuapsze irányában újabb magaslati állásokat foglaltak el, amelyek rendkívüli jelentőséggel bírnak az utánpótlás szempontjából.

Sztalingrádban egy német páncélos hadosztály meglepetésszerű éjszakai támadással áttört a Volgáig, a nyomában előnyomuló német gyalogság és utászöktelekek pedig házról-házra, uccáról-uccára vivot haves harcokban elfoglaltak egy gyárnegyedet a Dzszerdzsinszki traktorgyár körül. A német légierők megsemmisítő erővel támadták az ellenséges állásokat, a vadászgépek pedig megakadályozták a szovjet légierők közbelépését

A Don arcvonalon a magyar csapatok az ellenség valamennyi átkelési kísérletét megakadályozták.

A középső és északi arcvonalaszkaszon az ellenség hátsó összeköttetései ellen intéztek eredményes támadást a német légierők, a murmanszki arcvonalon pedig német hegyicsapatok részben ellentámadással visszaverték az ellenség támadásait és kiindulási pontjukra vetették vissza a bolsevistákat.

A tengely légierői éjjel-nappal bombázták Máltát és légiharcokban 8 angol gépet lőttek le.

Angol repülőgépek zavaró támadást intéztek a Rajnavidék ellen. A polgári lakosságnak veszteségei vannak. Tüzek és épületkárok keletkeztek. A légvédelem 22 angol gépet lelőtt. Nappal az északnémet vidékek és a megszállt partok felett három brit gépet lőttek le.

Az afrikai harcok

Róma, október 16.

Az olasz főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy az elalameini arcvonalon nem történt említésre méltó esemény. Az ellenség légitámadást kísérelt meg Tobruk ellen,

károkat azonban nem okozott.

A tengely hatalmas bombázó kötelékei nagyarányú támadást intéztek Málta repülőtere és katonai támaszpontjai ellen. Az olaszok légi-harcokban 8 brit gépet lőttek le.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

PÉNTEK—HÉTFŐ

Páger Antal főszereplésével

**Rádbizom
a feleségem**Főbb szerepekben:
Erdélyi Miel, Komár Julla, Petheš Sándor, Vaszary Piri.Pótműsor: magyar és német híradó.
Előadások kezdete: hétköznap 5 és 7 órakor,
vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 órakor.**HUSZONOT GÉPET VESZTETTEK AZ ANGOLOK A RAJNA VIDÉK FELETT**

Berlin, október 16.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol légikötelek péntekre vitradóra a Rajna vidék ellen kíséreltek meg támadást és bom-

bákat válogatás nélkül dobtak le. Az okozott kár jelentéktelen, ellenben az összpontosított német légvédelem nagy veszteségeket okozott az ellenségnek és az eddigi jelentések szerint legalább 25 angol gépet lőttek le.

A SZENT LŐRINC FOLYÓN MEGTORPEDÓZTAK EGY HAJÓT

Amsterdam, október 16.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint a Szent Lőrinc folyón ellenséges tengeralattjáró megtorpedózott egy kanadai hajót. A hajó 4.000 tonnás volt. A támadás érthető izgalmat keltett Kanadában.

JAPÁN HAJÓAGYUK TUZELTEK AZ UJ-HEBRIDAI TÁMASZPONTOKRA

Zürich, október 16.

A japán hadihajók tüzeltek az Uj Hebridaán lévő ellenséges támaszpontokra, a japán légierők pedig Guadalcanar amerikai támaszpontjait bombázták hevesen.

Moszkvában már csak a második arcvonal reménye tartja a lelket**Sztingrádban elfoglalták a németek a Dzszerdzsinszki traktorműveket**

Berlin, okt. 16.

Az Interinf. sztingrádi rádiójelentése szerint a Sztingrádban harcoló német csapatok elfoglalták a Dzszerdzsinszki traktorművek hatalmas telepét és újabb három kilométeres vonalon elérték a Volgát. Ezzel szerda reggel óta felélt foglalták el annak a városrészt, amelyet még a Szovjet tartott.

Sztingrádban a harcok már csak a közlekedési mentén lévő vasúti csomópontért és a hajógyárért folynak. A hajógyár telepe hat kilométeres hosszúságban és 2 kilométer szélességben terül el az északi városrészben.

Wilkie nyilatkozata a Szovjet helyzetéről

Róma, október 16.

A Stefani iroda jelenti angol hírforrások nyomán, hogy Wilkie újabb nyilatkozatot tett az újságírók előtt Roosevelttel történt megbe-

szélése után és kijelentette, hogy a Szovjetben már csak a második arcvonal reménye tartja a lelket. (MTI).

A német tengeralattjárók komolyan veszélyeztetik az angolszászok középkeleti utánpótlását is

Amsterdam, október 16.

(Német Távirati Iroda) Hastings őrnagy, az ismert angol katonai szakíró, az angol rádióban felolvasott szokásos heti jelentésében a német tengeralattjárók által a Jöreménység foka és Dél-Afrika között elért sikerekkel foglalkozik és

megállapítja, hogy az a körülmény, hogy a német tengeralattjárók kiterjesztették működési területüket a Jöreménység foka vidékére is, a legkomolyabb veszélyt jelenti az angolszászok középkeleti utánpótlása szempontjából.

Svéd tiltakozás a Szovjet kormánynál

Stockholm, október 16.

(Bud. Ért.) A svéd kormány kubbisevi követsége útján lépéseket tett a szovjet kormánynál svéd terület bombázása miatt. A svéd jegyzék arra kéri a szovjet kormányt, vizsgálja ki, hogy szovjet volt-e az az idegen repülőgép, amely északi irányból szállt svéd terület fölé és a svéd—finn határon bombákat dobott, amelyek közül egy svéd területre hullott.

ARGENTINA NEM HAJLANDÓ MEGSAKITANI DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATAIT A TENGELEHATALMAKKAL

Buenos Aires, október 16.

Az argentin sajtó jelentése szerint Argentína nem hajlandó megsakítani diplomáciai kapcsolatait a tengelyhatalmakkal és Castillo elnöknek szilárd elhatározása, hogy minden körülmények között fenntartja országa semlegességét és függetlenségét.

PREDIERI OLASZ TÁBORNOK HŐSI HALÁLT HALT

Róma, október 16.

A Bud. Ért. közli, hogy az olasz főhadiszállás kiegészítő jelentése szerint az északafrikai harcokban kemény harcok közben életét vesztelte a nagy győzelmeket aratott Brescia páncélos hadosztály parancsnoka, Predieri tábornok.

HUSZONKILENC POLITIKAI BIZTOST TÁBORNOKKÁ NEVEZETT KI SZTALIN

A Bud. Ért. közlése szerint 29 magasrangú szovjet politikai biztost, akik a legutóbbi intézkedések folytán elvesztették állásukat, tábornokká neveztek ki. A kinevezési rendeletet Sztalin írta alá, mint a népbiztosok tanácsának elnöke.

BRAZILIA HADBALÉPÉSÉNEK ÁRA

Lisszabon, október 16.

A Stefani iroda jelentése szerint Rio de Janeiroból közlik, hogy az Egyesült Államok 127 millió dollár értékű kávé, kakaó és kaucsukot vásárolt Braziliától. A Stefani iroda megjegyzi, ugylátszik ez az ár, amiért Brazília eladta függetlenségét és hadbalépet Washington kívánságára.

BOMBAMERÉNYLET PÁRIZSBAN

Párizs, október 16.

(OPI) Doriot pártja ifjusági gyűlést hívott egybe Párizsban. Abban az időben, amikor az előadásnak meg kellett volna kezdődnie, bomba robbant az épület ajtajában. A bomba ember életben nem tett kárt, miután a gyűlést elhalasztották és a teremben nem tartózkodott senki.

NEMZETI FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 158.

PÉNTEK—HÉTFŐ

Vihar-kapitány

Képrázatos kiállítás, szerelem, romantika, küzdelem a damaszkuszi oroszállal.

Pótműsor: Magyar és német híradók.

Hazatérnek az első világháború Oroszországban rekedt magyarjai

A Tábori Ujság jelenti: A keleti megszálló csoport parancsnoksága már hosszabb idő óta azon dolgozik, hogy az ukrán terület magyar lakosságát lehetőleg teljes számban összeírja és hazatérésüket lehetővé tegye.

Ezek a magyarok jórészt volt világháborús hadifoglyok,

akik a háború után nem tudtak visszatérni a hazájukba és Ukrajnában letelepedve, családot alapítottak.

Most itt van az alkalom, hogy a magyar honvédség magatartásán keresztül ismerje meg az anyaország levegőjéből valamint honvágyukra hallgatva, vonatra üljenek és folytassák azt a munkát, amit egykor abbahagytak. A megszálló-csoport parancsnoksága e napos és részletes munka után most már világosan látja a helyzetet, mert a bonyolult és terhes utánjárással megszerzett adatok birtokában azt is tudja, ki milyen munkakörben akar dolgozni és hol akar letelepedni.

A parancsnokság több, mint száz visszatérni akaró magyarnak bensőséges ünnepélyvel kedveskedett. Szeptember 27-én délután a kievi Szent István Katonaiotthon dísztermében szép, tartalmas műsor keretén belül zajlott le ez az ünnepély. A Rákóczi-induló után vitéz Bogár János református táborigyelmező mondott ünnepi beszédet.

— A hazatérő magyarokat Magyarország szeretettel várja vissza — mondotta. Ezek a magyarok most elindulnak egy új és mégis régi és ismerős ország felé, hogy elfelejtsék szenvedéseiket és végre megtalálják önmagukat.

Sokan, mint megrokkant öregemberek térnek vissza oda, ahonnan mint élet-erős férfiak mentek el.

A táborigyelmező ezután ünnepélyesen kihirdette, hogy a visszatérő magyarok a keleti megszálló-csoport parancsnokság védelme alatt állnak és tagjai a magyar népközösségnek. Fényképes igazolványt kap mindenki és ittartózkodásuk alatt mindazt megkapják, amije a magyar honvédségnek van. Amíg nekünk lesz kenyérünk, addig nektek is lesz — hangoztatta. A magyar katonai fegyvere örökölhető felettetek.

Majd kihirdette, hogy

minden héten két napon, szombaton és vasárnap tanfolyamok lesznek, ezeken a magyar írást, olvasást, történelmet és földrajzot ismeretlik rövid előadásban.

Végül szózatot fordult a jelenlevőkhöz, hogy gyermekeiket tanítsák meg a magyar nyelvre. Buzdította őket, hogy hűségese legyenek a hazához, becsülettel viszonozzák a szeretetet.

A főlelkész beszéde után magyar nő-ták, filmhíradók szerepeltek. A Szózat hangjával ért véget az ünnepély, mely után a Kiebben állomásozó honvédség uzsonnán látta vendégül hazatérő testvéreinket. Az uzsonna alatt táborigyelmezők magyar dalokkal és vidám számokkal szórakoztatták a holdog és a hazatérést váró magyar testvéreket.

Szkenderovics Antal pápai kamarás, zombori plébánost felmentette állásától az egyházmegyei hatóság

Stoffner Márton káplánt adminisztrátorrá nevezték ki

Mint értesültünk, Szkenderovics Antal pápai kamarás, zombori plébánost azonnali hatállyal felmentette állása alól az egyházmegyei hatóság és helyére adminisztrátorrá Stoffner Márton zombori káplánt nevezte ki. A hivatal átadása már meg is történt.

Stoffner Márton zombori adminisztrátor 1899-ben született Wekerlefalván. Iskoláit Kalocsán végezte és 1922-ben szentelték fel pappá. Azóta különböző bácskai községekben lelkészkedett, míg az elmúlt évben Zomborba helyezték. Stoffner adminisztrátort egyévi zombori működése alatt megkedvelte a zombori katolikus közönség és kinevezése osztatlan örömet váltott ki.

Helyszíni tárgyalás a csonoplyai gyilkosság ügyében

Ki vitte át a meggyilkolt Halász holttestét az utca másik oldalára?

Pénteken a tanukihallgatások folytak

Mint tegnapi számában megírta a Délvidék, a zombori törvényszék Winter-Kócs Rezső dr. hármastanácsa pénteken, reggel 9 órakor helyszíni tárgyalást kezdett a január 15-én történt csonoplyai gyilkosság ügyének. A helyszíni tárgyaláson a délelőtti folyamán a gyilkossággal gyanúsítottakkal és az életben maradt Halász Istvánal, az áldozat fiával, aki hosszú ideig feküdt súlyos sebekkel a lakásán, valamint azokkal a tanukkal, akik a gyilkosságot látták, vagy részt vettek abban, lejátszották Halász József nemesmiliticsi gazdálkodó és István nevű fia tragikus kimenetelű verekedését.

A vizsgálati fogságban lévő Loncsár Márton, Kubátovics Antal, Probojevics Lajos és Pasztrovics Ferenc váltig tagadják, hogy ők gyilkolták meg a militicsi gazdálkodót. Nem is volt szándékukban senkit sem megölni, a legkevésbé Halász Józsefet, inkább fiának Halász Istvánnak szerették volna ellátni a baját, mert sértette önértéket, hogy egy ilyen legényke a saját fájukban megverte legjobb barátjukat. A kihallgatások alkalmával, még annak idején, Halász István is olyképpen nyilatkozott, hogy a sötétben mindenki őt verte a lapátokkal és a dorongokkal.

Dr. Frey Imre törvényszéki vizsgálóbíró a még januárban megtartott helyszíni szemle alkalmával a boncolás után megállapította, hogy Halász József halálát a fején talált négy tátongó seb okozta: mind a négy ütés halálos volt. Egyik ütés a tarkón

repszettette el a koponyát, a másik ütés a fejtetőt roncsolta széjjel, a harmadik ütés a homlokcsontot lyukasztotta be, a negyedik ütés pedig a halántékon ejtett mély sebet. Az a kérdés, hogy Halász József a négy halálos ütés után

mégis hogyan jutott át a térdigérő hóban a Baross utca és a Pacséri ut sarkáról — ahol hatalmas vértócsa maradt — a Szilágyi utca sarkára, a vizsgálat egész ideje alatt tisztázatlan maradt. Az a gyanu, hogy Halász holttestét a gyilkosság után átvitték a Szilágyi utca sarkára azzal a szándékkal, hogy a saroktól harmadik házban lakó Rajcsányira terelődjön a gyanu.

Ez a feltevés közelebb áll a valósághoz, mint az, hogy az áldozat, akinek négy fejébe és vérvesztése nem egy, hanem két ember életét is kioltotta volna, a saját lábán ment át a 120 méteres úton.

A pénteki helyszíni tárgyaláson a tanu vallomások alapján akarták rekonstruálni a történeteket. A bíróság kihallgatta Dobi Antal községi bírót. Azt akarták megállapítani, hogy ki adta a halálos ütest.

Papp Lajos dr. királyi ügyész Rajcsányi József ellen akít a gyilkosság után őrizetbe vettek, viszárvont a vádat.

Helyette Loncsár került a három vádlott mellé, aki szintén résztvett a verekedésben.

Lapzártakor a tanuk kihallgatása még folyik.

ZOMBOR MEGMOZDULT

Megindult az Iskolánkülli Népművelési Bizottság esti tanfolyamainak szervezése

Hírt adtunk már arról, hogy Zombor városa is bekapcsolódott az országsszerte in lézmenyesen megszervezett iskolánkülli népművelés munkájába.

Mai számunkban már eredményeket is jelenthetünk, mert az Iskolánkülli Népművelési Bizottság felhívása nyomán igen szép eredményekkel kecsegtető megmozdulás jelei mutatkoznak.

A Frontharcosok, a Baross-szövetség, az Ipartestület és a Nemzeti Munkaközpont tagjai számára szombaton este fél 7 órakor az Ipartestület nagyertermében értekezletet tartanak,

melyen Cziráky Imre városi népművelési titkár ismertetni fogja a rendezhető és rendezendő tanfolyamokat.

A helyi Nőegyletek vezetői szinte kivétel nélkül nagy örömmel álltak a mozgalom mellé

s rövidesen számot adhatunk arról is, hogy a nők számára külön rendezendő tanfolyamokat hol és mikor tartják meg.

Dr. Deák Béláné, az Egyesült Női Tábor elnöke, a kisebbségi magyar kulturának közismert vezető egyénisége kijelentette, hogy a zombori Nőegyletek valamennyien meleg lelkesedéssel állnak a mozgalom szervezői közé.

Hogy mennyire általános az érdeklődés, arra jellemző, hogy a Bunyevacski Kólló helyiségekben a város által most rendezett

főzőtanfolyam valamennyi hallgatója Cserta Péter nevének, a főzőtanfolyam lelkes pártfogójának egyszeri felhívására valamennyien kijelentették, hogy ők is kérnek a maguk számára ilyen tanfolyamot, sőt arra toborozni fognak új hallgatókat is, mert valamennyien meg akarnak tanulni jól magyarul.

Tartanak olyan tanfolyamot is, melynek végighallgatása és a tanfolyam anyagából való vizsgázás az V. VI. o. el. iskolai bizonyítvány megszerzésére jogosít!

A nők számára külön tanfolyamokat tartanak, sőt lehetőség szerint a tanfolyamokat a lakhely és foglalkozási ágak szerint szervezik meg.

A Katolikus Legényegyletben is rövidesen értekezletet tartanak, melyen az ifjúság számára rendezendő tanfolyamokat beszélünk meg. Az értekezlet pontos idejét közölni fogjuk. A tanfolyamok szorgalmi ideje 8—10 hét lesz általában.

(Cz)

Fehérkeztyűs nő vakmerő zsebmetése a zombori piacon

Vakmerő lopás történt a pénteki zombori hetipiacon. Krémer Sebestyenné szilberek lakos zsebéből ismeretlen tettes a bevásárlási könyvecskével együtt 60 pengőt kiemelt. Krémerné, akinek egyik lába rokkant, a lopást azonnal észrevette és a zsebmetest is jól megjegyezte, a feljelentésében elmondta, hogy éppen vásárolni akart egyik piaci árustól, mikor egy elegáns feketesapkás, fehérsálás, fehérkeztyűs középkorú magas nő biciklijével megállt mellette, lehuzta egyik kezéről a keztyűt, majd villámgyors mozdulattal szoknyája zsebébe nyúlt és az ottlévő bevásárlási könyvvel együtt kilopta a pénzt. Az asszony még magához sem tért a meglepetéstől, mikor a kerékpáros zsebmetész elrobogott kerékpárján és eltűnt az egyik közeli utcában. A pontos személyleírás alapján remélhető, hogy a rendőrség hamarosan kézrekeríti a vakmerő biciklis zsebmetest.

Gazdanap Ujvidéken

Megjelenik a gazdanapon a földművelésügyi és közellátásügyi miniszter is

Bács-Bodrog vármegye és Ujvidék város mezőgazdasági bizottságai november 7-én nagy szabású gazdanapot rendeznek Ujvidéken, amelynek tárgysorozata felöleli mindazokat a kérdéseket, amelyek gazdaközönségünket és az ország közvéleményét egyaránt érdeklik.

Az ujvidéki gazdanapra Tóth Miklós vármegyei és dr. vitéz Nagy Miklós ujvidéki mezőgazdasági bizottsági elnökök meghívták báró Bánffy Dániel földművelésügyi, Lossonczy István közellátásügyi minisztereket, továbbá dr. Bárányos Károly és Konkoly-Thege Sándor földművelésügyi államtitkárokat. Megjelenik ezenkívül a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnöksége élén dr. Máriássy Mihály kamarai elnök és dr. Gesztelyi Nagy László kamarai igazgató, országgyűlési képviselőkkel. Az ujvidéki gazdanap a Levente Otthonban lesz 10 órai kezdettel. Azon többek között fontos és közérdekű nyilatkozatok hangzanak el. Dr. Gesztelyi Nagy László igazgató a buza, kukorica és kender háborús és háboru utáni szerepe címmel tart tájékoztató előadást. A mezőgazdasági bizottsághoz érkezett ügyiratok közül említést érdemelnek a mezőgazdasági munkás kérdés, a munkás ruha és lábbeli ellátás, a volt szerb hadművelési árcok behuzásának ügye, a kukoricaszár megmentése takarmányozási célokra; a kender egykés és kenderkiviteli egyesülés bácskai vonatkozásai; elmaradt mezőgazdasági kedvezmények ügye; telefon, posta, orvos és állatorvos biztosítása a tanyavilágnak stb.

KÖNYV

Kiváló szakírók írják a készülő „Bácska Monográfiáját”

A közeljövőben rendkívül értékes, enciklopédikus mű kerül sajtó alá: a „Bácska Monográfiája”, amely az ország és a vármegye közéleti nagyságainak és kiváló szakíróinak szellemi és erkölcsi közreműködésével készül.

A jelentős műnek elsősorban az a célja, hogy Bácska népét megismertesse az országgal: életét, kulturáját, faji sajátosságait, zenei, irodalmi, valamint képzőművészeti teljesítményeit tudományosan feldolgozza; szociális viszonyairól, gazdasági, ipari és kereskedelmi produktívásáról hű és megbízható adatokat közöljön.

A terjedelmes munka szakírói természetesen a vármegye eseményekben gazdag történelmi múltját is megismertetik az olvasókkal, hogy az ősi föld egymásralt népei között ezáltal is megerősítsék azokat a mélyen gyökerező érzelmi és kulturális szálakat, amelyek eddig is elszakíthatatlanul összefűzték őket. De kiterjed a szerkesztő-bizottság figyelme Bácska műemlékeire, régi és új festményeire is: azokra a maradandó alkotásokra, melyek egy nép lelki életének értékes dokumentumai.

Éppen ezért időnkint szívesen adunk hírt e komoly, kulturális törekvésekről, mert bizonyára sokan lesznek, akik nagy érdeklődéssel lapozgatnak majd a műben, hogy megismerjék az ősi Bács-Bodrog vármegyét.

KATRIN HOLLAND:

... És újra kezdődik az élet

Katrin Holland, a világhírű írónő új regényében izgalmas, mély lélektani problémákat tárgyal. Hőse Rauter, amerikai iparmágnás, akit egy lelkiismeretlen zugüggyvéd megfoszt vagyontól és elrabolja élete öt esztendejét. Michael Rauter egyetlen célja, hogy a rajta esett sérelmet megtorolja. Elvakult bosszúvágyában már a vesztébe rohan, amikor egy leánnyal találkozik. És a leány, aki élete első nagy szerelméért mindent hajlandó feláldozni — pénzt, karriert, hírnevet — szembekerül aki csak gyűlölni tud.

Mi erősebb? A nő szerelme, vagy a férfi gyűlölete? Erre a kérdésre ad feleletet regényében a népszerű írónő. A könyv megindítóan szép és érdekes. (Nova kiadás.)

JAMES HILTON:

Messze Oroszországban

Az „Isten vele tanár ur” világsikere a legnagyobb írók közé emelte James Hiltont. Ez a regénye ismét páratlan a maga nemében. Hőse egy fiatal férfi, aki a teljes felfordulásban és anarchiában lévő orosz birodalomban találkozik egy orosz hercegnővel és együtt menekülnek a végtelen utakon, erdőkön, ezer veszélyen keresztül. Felejthetetlen élmény a két ember sorsa, a hercegnőé, akinek azelőtt mindene megvolt, s a férfié, aki fegyvertelen, modern lovagjává szegődik. (A könyvet a Nova irodalmi intézet adta ki.)

Rabság alatt

— Diószeghy Dezső versei —

Erdélyi költő szól hozzánk. Elmondja Diószeghy a könyv előszavában, hogy huszonkét esztendeig élt kisebbségben. A poszton állt, ott, ahol legerősebb a vihar. Küldetést érzett, helyén maradt, harcolt, s talán az önmagával folytatott harca súlyosabb volt, mint a külső ellenségekkel vívott csata. Ebből a harcból az író, az ember került ki győztesen.

Mély nyomokat hagyott Diószeghy versein a huszonkét esztendő. Patinássá tette verselt, értékessé, súlyossá a megszállás alatt folytatott küzdelem és önmarcangolás. Ezt vetíti ki. Hite emberi hit, mély, őszinte és igaz. Minden verse egy-egy gyöngyszem. Nem igényes költő, nem dobálódzik nagy szavakkal, szerény, az életből leste el a pillanatokot és érzéseit minden páthosz nélkül veti papírra.

Neha elfogta a kétségbeesés, ha elvesz, elkalodlik és ekkor írta a buzaszem című verset: Buzaszem vagyok és kövek közé estem, Hidek kövek nyomnak és szorítják a testem, En nem tudok nőni, kövek agyonnyomnak, Erős kalász lennék. — megmaradok gyomnak.

Magyar hősök

(M. kir. honvéd haditudósító század közlése)

Dunántúli kemény magyarok, acélizmu zalai legények rohamozták a vörös állásokat. Hullott a gyilkos orosz gránát, kelepelt a bolsi géppuska, szórta az ólomtüzet a vörös golyószóró. De mindhiába. A dunántúli magyar gyerekek rohamra indultak és nincs hatalom, nincs emberi erő, ami visszatartaná elsöprő lendületüket. Félelmetesen fölemelő érzés volt látni őket, az ősi erő, a magyar virtus lüktetett ereikben és mindannyiukat diadalittas büszke érzés kerített hatalmába... Büszkeség magyarnak lenni. Fut az orosz, menekül...

Bartay Ferencnek hívták az első magyar sebesült tisztet. Zászlós és egy rohamszakasznak volt a parancsnoka. Kis csapatát az erdőből éppen rohamra akarta vezetni, amikor vállába tépet egy muszkagolyó...

A mi autónkon vittük hátra. Amikor fellépett a hágsóra, ködös tekintettel még visszanezét az erdő felé.

— Mi lesz a fiukkal?... — sutogta kiszáradt torokkal. Így véresen, sebesülten is az embereire gondolt. Azután elvesztette eszméletét.

Villámháboruk korát érzük. A front ott van, ahol az ellenség futlában éppen megáll... A korszerű hadviselés új követelményeket támasztott. Mind gyakoribb, hogy a hadtestparancsnok — így a mi hadtestünké is — szűkebb törzseivel együtt az első vonalakban üti fel harcálláspontját, hogy a harc helyzetnek megfelelően azonnal a helyszínen személyesen intézkedhessenek.

A harcjárőrökkel és rohamjárőrökkel együtt elől megy az aknakereső utász is, a híradók közvetlenül mögöttük már építik a nehéz kábelt és biztosítják a gyors és pontos híradást. A küzdőcsapatok nyomában pedig az utjavítók jönnek. Az oroszországi hírhedt uttalan-utak hazájában fontos szerep hárul rájuk... A harc még el sem ült, amikor már megjelennek a civilruhás, karszalagos zsidó munkásszázadok és javítják, építik az utat az utánpótlás számára.

A Tim előtti harcokban sebesült meg Arató Pál főhadnagy, egy magaslat áttörésénél. A bolsi golyó sisakja széléről lecsúszott s a fiatal tiszt vállába furdott. Mikor hátravitték a kötőzőhelyre, így szóló helyetteséhez:

— Vigyáz a századomra, minden emberemmel... — és elfutotta szemét a könny. Kemény arcú bakáinak is könny csillogott a szemében. — Isten vele főhadnagy ur, jöjjön vissza közelem minél előbb!

Arató Pál főhadnagy szívébe belemarkolt ez a pár szó. Miután orvosi segélyben részesült — szerencsére nem súlyos a seb — nem bírta ki tovább egy napnál: orvosi tilalom ellenére visszazsúzkált századához és átvette újra a parancsnokságot. Azóta százada egyik hőstettet a másikra halmozza — emberei a pokolba is követnék...

A vörös harcmodor alattomos és gyáva. A bolsi katonai „erények” leginkább a védekezésben és ortvámadásban nyilvánulnak meg. Természetesen, annál veszedelmesebbek. Elbujnak a föld alá, pincékbe, fák lombjai közé s onnan szórják a tüzet... Egy-egy falu, vagy város védelmére a nők is fegyvert ragadnak. Az orosz az utolsó pillanatig tüzel az előrenyomuló honvédre, amikor pedig már látja, hogy megállítani nem tudja, eldobja puskáját és feltartja két kezét.

Kedvenc fogásuk: jól kiépített földalatti fészkeik elé asszonyt küldenek ki, aki gyermekkel a karján közeledik a magyar baka felé. A honvéd gyanútlanul megy előre, amikor pokoli tűz árasztja el hirtelen a bunkerből és háta mögött az asszony is géppisztolyt ránt elő kendője alól. Ilyenek számára nincs irgalom...

A magyar baka nehezen illetődik meg, de amikor először hallotta a „Sztalin-orgonát”, bizony pillanatra megtorpant előrenyomulásában. A „Sztalin-orgona” egy nagykaliberű, messzehordó, gyorstüzelő ágyú, amely állítólag 32, vagy 36 lövést ad le. A lövedékek szalagon futnak és a monstrum-ágyút sinekre építik be. Ha igazak a hírek, minden lövésorozatot után szét kell szed-

ni, így csak minden két órában tüzelhet. Messze a vörös állások mögött foglal tüzelőállást, így ezideig még nem sikerült zsákmányolni ilyen „Sztalin-orgonát”, ahogyan a magyar baka elnevezte. Az oroszok Katjuskának becézik. A hangja különösen vészes, sívító, remegően bugó, mint az orgona és ha megszólal, bakáink rögtön megjegyzik:

— Orgonál már Sztalin!... —

Viszont bakáink erősen kötik magukat, hogy ha Sztalin ennyire „zenekedvelő”, feltétlenül megtanítják — kesztyűbe dudálni is...

Hosszu sorokban menetelnek hátrafelé az orosz foglyok. Piszkosak, tépettek, riadtak... Magyar bakák kísérik őket. Egyikük, könnyebb sebesült, vajaskenyeret eszik. Melléte éhes tekintettel nézi a fogoly. Majd kicsordul a nyála... Odaszól neki a magyar, kettétörve a kárjt:

— Nesze, egyél, te nyavalyás... Nyet még ugyse ettél, Magyar kenyér.

Kizák László, főhadnagy.

A gyors elhatározás sem mindig jó

(MN) Signor Agostino Cercatore Páviában egy reggel, mielőtt hivatalába indult volna fiatal felségével Laurával egy kis szövéltáskába keveredett, ilyesmi a legjobb családban is előfordul.

Cercatore ur a békés családi harmonia híve volt és délben azzal a szilárd elhatározással indult haza, hogy kiengeszteli feleségét. Annál nagyobb volt csalódása, amikor hiába kereste otthon Laurát: Hová lehetett? Természetes visszazúzkált édesanyjához, gondolta Signor Cercatore és minthogy a gyors elhatározás embere volt nyomban vonatra ült és elutazott anyósához Milánóba. Laura azonban itt sem volt, mire újból az állomásra sietett és haladéktalanul elutazott sógornőjéhez Alessandriába. Hiába akart azonban oly gyorsan békét kötni, itt sem járt szerencsével. Abban a reményben, hogy megszökött hitvese időközben talán maga is meggondolta a dolgot, a következő nap délben ismét visszautazott Páviába. De most is hiába. Mit tehetett volna mást, megpróbálta az utolsó lehetőséget is és haladéktalanul vonatra szállt Cappelto Cairoliba, ahol feleségének ismerősei voltak. Laurát itt sem találta.

Cercatore ur, minden reményt feladva kétségbeesetten ült újra vonatra, hogy legalább otthon pihenhesse ki a bonyolult utazás fáradalmait. De csak most jött az igazi meglepetés: Laura haragtól szikrázó szemekkel várta és éles hangon vonta számadásra, hol kalandozott napokon át. És Signor Cercatore csak ekkor tudta meg, hogy felesége egyáltalában nem szökött meg, hanem az egész időt otthon töltötte. Igaz ugyan, hogy ez alkalommal nem hálószobájában, hanem a nagy hőség miatt egy különben nem használt hűvös szobában, de mindenesetre otthon. Ehhez járult még, hogy amikor férje otthon kereste, mind a két alkalommal mélyen aludt, jelül annak, hogy a jó alvásra és tisztá lelkiismeretre vonatkozó közmondás szerint nem ő volt a perpatvarban hibás. Ezt különben abból a nagy igyekezetből sem nehéz megállapítani, amellyel Cercatore ur annyi áldozatot vállalt a kibékülés érdekében.

Ovakodjunk a kémektől

Ha valaki, különösen ismeretlen egyén, bizalmasba férközve katonai dolgokról érdeklődik, légy óvatos a válaszadásban.

Kitérő feleletet adj! De ne árul el, hogy gyanussá vált előtted. Anélkül, hogy észrevenné, tartsd szemmel és közben azonnal tégy jelentést a katonai, vagy csendőrpáncsnokságoknak, valamint a közbiztonsági és közigazgatási hatóságoknak.

A kém a legveszedelmesebb ellenség. Ovakodj tőle.

Kormányzó urunkat lelkes hódolattal ünnepelte a Körösmente népe

A Körös hajózhatóságának és 20.000 hold föld öntözésének kérdését oldja meg a duzzasztó mű

Tegnap helyezték üzembe ünnepélyes külsőségek között Békésszentandrásan azt a Körös-szilipet, amelyet a most benyújtott törvényjavaslat értelmében a hősi halált halt Horthy Istvánról neveznek el.

A duzzasztó mű és a hajószilip ünnepélyes felavatásán megjelent Kormányzónk is.

Ugyancsak ott volt az ünnepségen a kormány valamennyi tagja, Kállay Miklós vezetésével. A kabinet tagjai autón mentek Csongrádra, míg egy nagyobb törvényhozói csoport autóbusszon. A békésszentandrásai ünnepség a Körösök hajózhatóvá tételén az egyik legfontosabb határkövet jelenti.

Kormányzó Urunkat szeretetteljes hódolattal ünnepelte a nagyszámban egybegyűlt lakosság Csongrádon. Innen hajón tette meg az utat a Kormányzó Ur Békésszentandrásig. Utközben mindenütt összesereglett a nép a Körös partján és lelkes ünneplésben részesítette Magyarországot kormányzóját. A Kormányzó Ur megtekintette a duzzasztó művet és a hajószilipet, majd az esti órákban elhagyta Békésszentandrás.

Az új duzzasztó mű lehetővé teszi, hogy a Körös további 100 kilométeres szakaszon is hajózható legyen. A nagyjelentőségű építkezésekkel megoldódik a Körösvidéken 20.000 hold föld öntözésének kérdése is.

Szabadkán 28 házat építenek sokgyermekes szegény családok számára

A palicsi uton egész új városnegyed fejlődik ki

Szabadkáról jelentik: A sokgyermekes szegény magyar családok intézményes megsegítése érdekében Szabadka is komoly erőfeszítéseket tesz. Egyik jelentős megnyilvánulása ennek az erőfeszítésnek a sokgyermekes szegény családok házhozjuttatása. A város ingyen felket adományozott erre a célra a palicsi uton. A Közlölet Szövetkezet az ONCSA alából 8 házat már teljesen felépített itt, további husz ház építése pedig olyan előrehaladott állapotban van,

hogy mind a huszonnyolc ház még a tél beállta előtt átadható boldog tulajdonosának. A házak ünnepélyes átadásának időpontját még nem állapították meg.

Az említett 28 ház építésén túl további építkezéseket vettek tervbe, úgyhogy a palicsi uton egész új városnegyed fejlődik ki a szabadkai Közlölet Szövetkezet családművelő tevékenysége folytán.

A délvikéki magyarság nyugodtan nézhet a jövő elé

Háromszázezer tagot számlál a DMKSz - Elkészült a Közművelődési Szövetség munkaterve

Most jelnt meg a Délvidéki Közművelődési Szövetség munkaterve, amelyet Hegedüs László dr. igazgató állított össze. A vaskos könyv előszavát Krámer Gyula felsőházi tag, a DMKSz elnöke írta. Előszavában kiemeli, hogy a délvikéki magyarság nyugodtan nézhet a jövő felé.

Alig két esztendeje működik a Szövetség

és máris háromszázezer tagja van. A szövetség munkaterve és az abban foglalt feladatok megoldása a délvikéki magyarság érdeke. Azok, akikre a munka vár, egy eszmét tartanak szem előtt, amely majd mindannyiunkat lelkesíteni és ösztönözni fog. A délvikéki magyarság boldogulásáért a szebb jövőért dolgozunk.

Gazdasági feladatok és szociális célkitűzések

A feladatcsoportok felölelik a közművelődési teendőket, a gazdasági feladatokat, szociális célkitűzéseket, a szórvány magyarság gondozását és egyéb fontos nemzetpolitikai feladatokat. Az iskoláztatás és műveltség hiányainak pótlására a fiókok és tagegyesületek, ahol arra szükség mutatkozik főleg az írás olvasás tanfolyamot rendezik meg majd azok részére, akik iskolájukat a megszállás miatt nem végezheték el, alapsmereteket kiegészítő tanfolyamokat tartanak, hogy ipari, kereskedelmi jogositványt nyerhessenek és szavazati joggal rendelkezzenek. Ezek a tanfolyamok három hónapig tartanak és a végén a hallgatók államilag elismert magánvizsgát tesznek és bizonyítványt kapnak a népiskola VI. osztályának elvégzéséről.

Ezekhez a tanfolyamokhoz a DMKSz tanfolyamkönyve szolgál vezérfonalként.

Nemzetiségi vidékeken a jugoszláv időben iskolázott jelentkezők részére nemzetnevelő és öntudatépítő tanfolyamok megrendezését véti tervbe a DMKSz, amelyen főleg nemzeti tárgyakat, történelmet, irodalmat, földrajzot, közgazdaságot, közjogot adnának elő, valamint általános műveltséget és ismereteket terjesztő előadásokat.

Az erdélyiek beszerzése

A fiók alosztályaként Gazdasági szakosztály létesítendő, ha nincs a helységben hivatalos Gazdakör. E szakosztály előadásokat és ismeretterjesztő tanfolyamokat rendez az év folyamán, megszervezi a gazdasági érdekvédelmet, szak-

könyvtárakat létesít és gazdaságfejlesztéseket tart.

A szórványmagyarságról intézményes gondoskodás történik. A fiókok kötelessége a nemzetiségi vidékek közé ékelt családok nyilván-

tartása, életviszonyaik megjavításáról a beszerzett jelentések alapján a szövetségi központ gondoskodik.

A szövetség alosztályai közül elsőnek az irodalmi szakosztály munkáját köti szerves kapcsolattal a vidéki tagegyesületek és fiókok munkatervéhez. Nemcsak az irodalmi folyóirat támogatását kéri, hanem irodalmi esték megrendezését a téli szezon folyamán. A DMKSz kiadásában megjelent szépirodalmi és népszerűítő tudományos könyvek megrendelését és terjesztését. A zeneművészeti osztály munkájára, dalárdák és zenekarok szervezésére, népdalgyűjtésre hívja fel a figyelmet. A délvikéki Szépművészeti Céh tagjainak munkáját ajánlja a képek, szobrok vásárlóinak, nagyobb emlékművek, síremlékek tervezésére és kivitelezésére a Szépművészeti Céhhez kell fordulni.

Az ifjúsági osztály a Levente alakulatokban résztvevő magyar ifjak ügyét tegye magáévá és azok munkáját mindenben támogatni igyekszik. Az egyetemi hallgatók szervezeteiről és azoknak az egyes fiókokhoz fűződő kapcsolatairól is beszámol a munkaterv, majd a Sportszakosztály a délvikéki magyar sportélet fejlesztésére irányuló munkálatait ismerteti. A szövetségi fiók sportegyesületeinek megalakítását a központ minden erejével támogatni fogja.

A hazatérő magyarok ügyeinek intézését külön alosztály vállalta magára. A fiókok a maguk részéről is minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy menekülő testvéreinknek otthon nyujtsunk.

A délvikéki magyarság egysége

A Délvidéken letelepült erdélyiek és székelyek beszerzése a DMKSz szervezeteibe önálló alosztály formájában már folyamatban van. Kulturális és gazdasági feladatuk közös az őslakos magyarságéval. Fejlett káziiparukat népművészeti értékek tekintjük és készítményeik átvételéről gondoskodunk.

Ezután hasznosan ismerteti a DMKSz fiókok szervezeti és adminisztratív teendőit, tagnyilvántartást, illetmények rendezését, levelezést. A szövetség propaganda autójának ismerettségével és a fiókok részéről való igénylésével igen eredményes eszköz áll a tagok rendelkezésére.

A nemzetpolitikai feladatok között első helyen áll a délvikéki magyarság egysége, a magyar érdekvédelem és együttműködés a már meglévő nagymúltú magyar egyesületekkel. A maga részéről ajánlatosnak tartja azonos céllal ugyanazon a területen működő egyesületek beolvasztását.

ANGLIA LEGVIRÁGZÓBB UZLETE:

Zugkereskedelem kisgyermekkel

(MN) Kisgyermeket adnak el az elárulóknál, kisgyermeket biznak olyan emberek kezére, akik teljesen alkalmatlanok a nevelésre, kisgyermeket fodagnak olyan asszonyok örökbe, akik ezzel csak a munkaszolgálatra való behívás veszedelmé ellen akarnak védekezni, sőt arra is van eset, hogy kisgyermek már megszületésük előtt piacra kerültek, — állapítja meg a felháborodás hangján a londoni »Daily Herald». A kisgyermekkel üzött zugkereskedés Angliában a lap szerint hovatovább valóságos botrányra fejlődött. Erre vonatkozólag az örökbefogadott gyermekek gyámoltására alakult egyesület legutóbbi közgyűlésén megdöbbentő jelentés hangzott el. Az egyesület három hónapos beható vizsgálattal megállapította, hogy újabban olyan nagy számmal jelentkeznek nevelő szülők, hogy a keresetet megközelítőleg sem lehet kielégíteni. Ennek az a következménye, hogy azok az anyák, akik gyermekeiket örökbe akarják adni, a legnagyobb könnyűséggel találnak örökbefogadókra, úgyhogy az örökbefogadott gyermekek hollétét és sorsát lehetetlen figyelemmel kísérni. Az anglia szociális viszonyára rendkívül kedvezőtlen fényt vető jelenségnek az a magyarázata, hogy Angliának még most sincs örökbefogadási törvénye.

Hírek:

OTI KÖRZETI ORVOSA: felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8. második és harmadik körzet orvosa dr. Róth Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kuczai János, Csihás Benő utca 12. Telefon: 96. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Szt. Erzsébet, Kossuth Lajos utca.

Kállay miniszterelnök vasárnap beszédet mond. Budapestről jelentik, hogy Kállay Miklós miniszterelnök vasárnap részt vesz és beszédet mond az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga északi kerületének ungvári nagygyűlésén.

A brazilai magyarok ifju Horthy Miklós vezetésével szombaton érkeznek Budapestre. Milánóból jelentik, hogy a brazilai magyarok ifju Horthy Miklós vezetésével különvonaton megérkeztek Milánóba, ahol báró Adele Egon magyar főkonzul fogadta és üdvözölte. Kormányzó Urunk fiát. A különvonat szombaton érkezik meg Budapestre.

Leesett az első hó Boszniában. Zágrábról jelentik, hogy a bosnyák hegyekben Teszlacs környékén leesett az első hó és az időjárás téliésre fordult.

A kereskedelmi miniszter hatáskörébe kerültek a tüzifaellátással kapcsolatos tennivalók. A kormányrendeletet adott ki a tüzifaellátás biztosításával kapcsolatos egyes hatásköri kérdések szabályozásáról. A rendelet a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter hatáskörébe adja át a tüzifaellátás biztosításának szabályozásáról szóló 3000—1941. számú rendelettel a közellátási miniszter hatáskörébe utalt tennivalókat. A rendelet már életbe is lépett.

November másodikán jelenik meg az új hivatalos árplakát. Négyszáz ezer darab piros, fehér és zöldsínű hatósági árjelző plakátot küldenek szét az ország minden részébe. Az új árplakátokat országsszerte november másodikán reggel kell kifüggeszteni a piacokon, vásártelepeken, élelmiszerüzletekben, fűszerüzleteknél, stb. Az új árplakátokat azért adták ki, mert a tavalyi ármegeállítást óta egynéhány közszükségleti cikk árában változás következett be. Az új árjelzőhirdetményeken mintegy négyszázféle közszükségleti cikk új, rögzített árát sorolják fel.

Uzemben Ujverbász nagy iparvállalatai. Ujverbász nagyobb iparvállalataiban, a cukorgyárban a »Hazai« és a Klein Vilmos féle olajgyárban napok óta serényen folyik a munka. A gyárak megkezdték a dei kampányukat és több ezer munkás nyert elhelyezést és biztosíthatja legalább a téli hónapokon keresztüli megélhetését. A munkások ezuttal azonban, nem ijákiak, hanem főleg Verbász és környéke magyarságának sorából kerülnek ki, akik hosszú idő után ismét elfoglalhatják régi helyüket. De nem csak a munkások, hanem a képesítéssel bíró állásnélkülek is mint irodai kisegítők vagy mint répa és napraforgó átvevők rövidb-hosszabb időre kereseti lehetőséget találtak.

Halálraítélték egy rablógyilkost. Kecskemétről jelentik: Hasur József és Koszo Mihály munkások ez év májusában kilesték és leütötték Erdős József mérnököt, majd a holttestet a közeli temetőbe hurcolták és dorongokkal szétverték áldozatuk fejét. Ezután kirabolták áldozatukat és a nála talált kulcs segítségével behatoltak a mérnök lakásába is, a házat azonban nem tudták kifosztani, mert megzavarták őket. A törvényszék most mondott ítéletet az ügyben és Hasur kétéláltali halálra, Koszot pedig 10 évi fegyházra ítélte.

A zombori ipartestület felhívja tagjai figyelmét az október 17-én, este 1/27 órai kezdettel tartandó értekezletre, amelyet Cziráky Imre népművelési titkár tart, s kéri tagjainak minél nagyobb számban való megjelenését.

Mintafalvak Bulgáriában. A német mintafalvak mintájára Bulgária a főváros közelében két falut szervezett meg. A két község iskoláit szintén német mintára rendezik be.

Egy hónapi börtönre ítélték a tolvaj biztosítási ügynököt. A zombori törvényszék pénteken foglalkozott Takács Julia 29 éves biztosítási ügynök bűnügyével, aki képközvetítés ürügye alatt beállított Steiner Géza zombori fakeskedő irodájába és egy óvatlan pillanatban 450 pengőt emelt el az egyik íróasztal fiókjából. A tolvajt tetten érték és átadták a rendőrségnek. A törvényszék egy havi fogházra ítélte Takács Juliát, aki — mint annak idején megírtuk — behatolt a zombori törvényszék büntetőirodájába is, hogy ellopja ezen bűnügyének aktáit. Az ítélet jogerős.

Két kivégzés Budapestén. Budapestről jelentik: Halmi István volt gyári munkás és Kiss András cserepezőmester elsötétítés alatt betörték egy pincébe és egy lakásba Pestszentlőrincen, amiért a pestvidéki törvényszék rögtönítelő tanácsa halálra ítélte őket. A vádlottak előtt pénteken délelőtt kihirdették kegyelmi kérvényük elutasítását, majd végrehajtották az ítéletet.

Október 24-ig lehet ruhacsomagot küldeni a harctérre. A téli ruhaneműt tartalmazó csomagoknak feladási határidejét október 24-ig meghosszabítják. A jelzett időpontig bárki feladhat téli ruhaneműt tartalmazó csomagot a harctéren levő hozzátartozójának. Minden hónap részére egy ilyen csomag adható fel. Budapestén csak a Budapest 53. számú postahivatal (Vilmos Császár ut 16) veszi fel e csomagokat, amelyeket a feladás alkalmával nyitott állapotban kell bemutatni a postahivatalban. A csomagokban kizárólag csak téli ruhanemű vagy óvó cikk küldhető, és pedig: ujjas irhamellény, bekecs, bundabélés, téliing, alsónadrág, téliharisnya, kapca, kesztyű, haskötő, térdmelegítő, érmelegítő, fülvédő, nyaksál, takaró, meleg sapka, csizma, cipő. Élelmiszert, levelet a csomagban elhelyezni nem szabad. A csomagok burkolata csak zsák, vagy tartós vászon lehet, amelyet az ellenőrzés után be kell varni. A csomagok felső súlyhatára 10 kg.

MEGÉRKEZETT! A híres sajtótermésű csengődi édesbor (must) 1 liter 2.— pengő, ZARUBSZKY-nál, Elefánt vendéglő és szálloda, Széchenyi krt. 21.

Menetrend változás Szabadka és Ujvidék között. Október hó 15-ikétől kezdve Szabadka és Ujvidék között forgalomba helyezték a 911, a 920 és a 912 B számú személyvonatokat és ezzel egyidejűleg ugyan ezen a vonalon beszüntették a 907, 912 és 926 számú vonatok közlekedését. Eszerint nem fog közlekedni Szabadka és Ujvidék között a Szabadkáról eddig 13 óra 35 perckor induló és a délután 4 óra 40 perckor induló személyvonat, valamint az Ujvidékről 5 óra 55-kor induló gyorsvonat, ellenben Szabadkáról induló Ujvidék felé reggel 4 óra 43-kor és délután 3 óra 18-kor. Ujvidékről indul Szabadka felé délután 1 óra 31 perckor személyvonat. Továbbra is közlekedni fog az Ujvidékről reggel 4 óra 31 perckor induló személyvonat, amely Szabolcművest a bajai törvényszék hét hónapi vádb folytatja útját Budapestre.

Topolyán is megalakult a Népművelési Bizottság. A topolyai Népművelési Bizottság kénosi Sándor Albert községi főjegyző elnöklétével most tartotta alakuló közgyűlését, amelyen az alábbi vezetőséget választották meg: díszelnök Dr. Katona István főszolgabíró, elnök kénosi Sándor Albert főjegyző, társelnökök: Bary Viktor plébános és Szabó Ferenc polgári iskolai igazgató, gondnok: Kyanduk Ferenc elemi iskolai igazgató. A bizottság tagjai: Paller Gáspár, Bary Viktor, Dukay Károly és Ipolyi László. Forrai László szedatos, leventeparancsnok, Dr. Szabó Demeter, Dr. Puhálák László, Langhof László, Dörfler Pál, Kiskároly János, Mikuska Mihály, Szabó Ferenc, Horváth Ferenc, Alfai Valéria, Bakay Pál, Gulyás Antal, Hegedüs Imre, Hárnay József, Puhálák József, özy. Spányár Tiborné, Bayer Rózsa, Ladvenszky Magdolna, Dr. Puhálák Lászlóné, Márczy Julianna, Hoffmann Károly, Paláncsai János, Kiss Lajos, Kovács Sz. István, Dr. Náray Gyula, Szabó Imre, Krémer Rezső és Tilger Mihály.

Színház-Film

SZINHÁZI MŰSOR

PÉNTEK: Szent láng. Szilágyi Szabó Eszter vendégszereplésével.

SZOMBAT: Feketeszaru cseresznye. (Hunyadi Sándor nagyszerű alkotása, Szilágyi Szabó Eszter és v. Hajmássy Miklós, a fővárosi Operettszínház bonvivánja, vendégszereplésével.)

VASÁRNAP: Rádbizom a feleségem. (Vaszary János franciaizü bohózata, Szilágyi Szabó Eszter vendégszereplésével.)

TURUL FILMSZINHÁZ:

RÁDBIZOM A FELESÉGEM

A magyar vigjáték-filmek között az első helyet foglalja el a »Rádbizom a feleségem«. Páger Antal ebben a filmben bebizonyítja, hogy nemcsak kitűnő jellemző színész, hanem nagyszerű komikus is. Vaszary János a darab írója és rendezője a mulattató jelenetek egész sorát vonultatja fel a pompás vigjátékban. Szerépelnek még Erdélyi Míci, Komár Julia, Ajtay, Bilicsi, Pethes és Vaszary Piri. Uj műsorát a Turul péntektől hétfőig mutatja be friss híradónak kíséretében.

A német filmtermelés óriási fellendülése. Mint illetékes helyről közlik, az elmúlt hónapban nem kevesebb mint 63 német játékfilm felvételi munkálatait fejezték be. Azóta ujjab 7 film felvételeit kezdték meg. A 63 be nem mutatott film közül 25 még az 1941—42 évi termésből való. A most kezdődő 1942—43 évi szezonból már 38 új film forgatását kezdték meg. A filmtermelés mai állása az előző évinél jóval kedvezőbb, amikor is csupán 43 játékfilmet készítettek. A filmtermelésnek ez a nagyarányu, csaknem 50 százalékos emelkedése, a filmszakmában dolgozó munkaerők között munkatempójának tulajdonítható. A német filmprodukción kívül egy értékes filmmel bővül, melyet a német színházak a filmhíradóval együtt rendszeresen fognak játszani és mely az »Ifju Európa« nevet viseli. (MNK)

Kitépte ujjait a gépszij. Horvát István temerini géplakatos napraforgót csépell. A munka végeztével le akarta venni a lendítő kerékről a gépszijat. A szij elkapta és négy ujját tőből kitépte. Horvátot súlyos sérülésével az ujvidéki kórházba szállították.

Drágán mérte a birsalmát, — letartóztatták. A zombori hetipiac alkalmával a rendőrség letartóztatta és az ügyészségre kísérte Rákics Zsivkóné zombori lakost, aki a birsalmának kilóját a hatóságilag megállapított 1 pengős ár helyett 1.80 pengőért árulta.

Krémer Ferenc délvidéki színtársulata Horgoson. Krémer Ferenc délvidéki színtársulata október 16-ikán kezdi meg vendégszereplését a Harmath Sándor vendéglőjében. Első este az »Aránysárga faleevél« című operett kerül bemutatásra. Krémer Ferenc társulata már az elmúlt évben is megnyerte a horgosiak tetszését, ezért mostani szereplését is nagy érdeklődés előzi meg. A színtársulat két hétig marad a községben.

Hét hónapi börtönre ítélték egy bácsimonostori földművest, mert anyját megverte. Papp József 47 éves bácsimonostori földművest a bajai törvényszék héthónapi börtönre ítélte, mert anyját Papp Istvánné sz. Benda Klárát súlyosan bántalmazta egy vagyoni vita során. Felebbezés folytán a szegedi táblára került az ügy. Tegnap tárgyalta újra másodfokon a tábla Currytanácsa, amely megállapította Papp József bűnösségét és helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. Az ítélet jogerős.

Külön kérelem nélkül értékelik át a hadikölcsönkötvényeket

Az 1914—18. évi hadikölcsönök valorizációjára vonatkozó törvény első végrehajtási rendelete mint tegnap röviden jelentettük, megjelent. Tartalmazza azokat a szabályokat, amelyek alapján a hadikölcsönök átértékelésére vonatkozó igények tulajdonos része elbíráható.

A hadikölcsönök átértékelése iránt nem kell külön kérelmet előterjeszteni. Az elbírálás a már korábban megtörtént bejelentések alapján történik. Ha az elbíráláshoz további adat lenne szükséges, úgy annak szolgálatával a Pénzügyi Központ fogja felhívni az érdekelteket. Az esetleges felhívásnak mindenki saját érdekében minél előbb tegyen eleget.

Az átértékeléshez való igényjogosultságot a pénzügyminiszter határozatáról az érdekelteket a PK értesíti. Amennyiben a pénzügyminiszter az átértékelési jogosultságot megállapította,

gondoskodik arról, hogy az a letéti vagy átvételi hely, ahol annakidején a hadikölcsön letéte helyezett vagy bejelentett, az átértékelés címén járó készpénzt vagy az új államadósági címleteket szolgáltassa ki. A kiszolgáltatás a hadikölcsönkötvények letéthehelyezésekor vagy bejelentésekor kiállított elismervény bevonása ellenében történik. Ez alkalommal semmiféle költség nem számítható fel s a hadikölcsönkötvényeken esetleg fennálló kézzelzálogkölcsön követelés nem érvényesíthető.

A rendelet szerint a csehszlovák, jugoszláv és román hatóságok, vagy megbízott szerveik által bevont magyar hadikölcsönkötvényekről kiállított átvételi elismervény a bevont hadikölcsönkötvényt, pótolja, ha csak valódisága ellen alapos aggály nem merül fel.

Uj élet a Don mentén

A Don partján hét falu határában harmincezer hold földön gazdálkodik egy dunántúli honvédezred

(Honvéd haditudósító század. Sz. Kovács Imre haditudósító.)

A Don partján egymást váltják a békés és háborús képek.

Gépkocsikkal az egyik dunántúli ezredhez igyekezünk. Itt már az egyszerű földutak is jókarban vannak. Az út mentén jobbról és balról már learattak. Gabonakeresztek végeláthatatlan sora mellett visz el utunk. Velünk szemben dunántúli honvédek és orosz fehérnépek szállítják asztagba a gabonát. Nem sokat értenek ugyan egymás nyelvén, de azért valahogy megértik egymást:

— A gabonát be kell szállítani, mert egyébként télre nem lesz mit enni!

Ezt megérti már az orosz nép is és szívesen dolgoznak, mert tudják, hogy a magyarok csak jót akarnak.

Beérkezünk a községbe. Mintha nem is Szovjetországon a Don partján, hanem valahol egy kis dunamenti községben lennénk. Tiszta, fehérre meszelt házak, tiszta és egészséges gyermekek vonják magukra figyelmünket. Lehetséges ez? Oroszországban kívülről, belülről fehérre meszelt házak? Igen, lehetséges. Az ezred parancsnoka elrendelte, hogy a házakat fehérre kell meszelni, a lakosságnak pedig naponta kétszer kell mosakodni. A nép megértette, hogy a magyar törzstiszt csak jót akar és végrehajtotta a parancsot. Így keletkezett a Don partján ez a kis tiszta falu, ahol még az emberek is szívesebben teljesítenek szolgálatot, mint megszűnt piros orosz faluban.

A polgári lakosság serényen dolgozik mindenütt, amerre csak a szem ellát. Nyomban meg is érdeklődtek, hogy ki foglalkozik itt a gazdaság vezetésével.

— M. L. százados — válaszolták. — Ő ért legjobban a gazdaság vezetéséhez, mert Baján kis birtoka van.

Nyomban felkerestük M. L. századost és megkértük, hogy tájékoztasson bennünket az ezred gazdálkodásáról.

A százados szívesen állott rendelkezésünkre és a következőket mondotta:

— Ideérkezésünk után az volt az első teendőnk, hogy a védelmi körletünkbe tartozó hét község gazdaságát megszervezzük. Ennek a feladatnak megoldására engem szemelt ki az ezredes ur. Itt arkász századparancsnok vagyok, de az oroszok miatt aknákat telepíteni csak éjszaka

tudunk s így éjszaka aknákat telepítünk, nappal pedig gazdálkodással foglalkozom. Van itt munka elég mind a két téren. Arkászaim éjszaka telepítik az aknákat s ugyanakkor a bolsevisták mellettük beszívárognak. Na de sebaj, az aknátelepítés után mindig ellátják a vállalkozó szellemű bolsevisták baját. Hála Istennek, nem szivbajosok a fiúk és nekimennek a muszkának, ha csak szerit tehetik.

Most a gazdálkodásról érdeklődünk.

— Ami a gazdálkodást illeti, — válaszolja — van itt munka elég. Hét falu határára kaptuk meg védelmi körletül. Ebből buzával van bevetve ezerkilencszázötven hektár föld, rozsral hatszázhatvanhat, zabbal százhetvenkettő, árpával százhatvenkettő, burgonyával hatszázhatvanhat, kölessel háromszáz, főzelékfélével husz, lucernával hetvenegy, baltacimmet hetven hold. Réntünk ezertizenny hold van. A bolsevisták mintegy ötezer holdat hagytak megműveletlenül.

— És hogyan kezdték százados ur?

— Első dolgunk természetesen az volt, hogy az összes gazdasági gépeket összeszedtük és megjavítottuk. Az aratógépek már javában dolgoznak s emellett a polgári lakosság végzi az aratást. Üzemképes állapotban vannak még a traktorok is és ha az időjárás és harchelyzet megengedi rövidesen megkezdjük a szántást is. A hét községben két szélmalomot sikerült rendbehozni és a gépelés után nekilátunk az őrlésnek, mert amíg a készletből tart, ebből a gabonából látjuk el magunkat kenyérral. Becslésem szerint pedig nemcsak az ezrednek, hanem még a polgári lakosságnak is elegendő lesz az új.

— Az ezred védelmi övezetében mennyi a polgári lakosság száma?

— Erre is pontos választ tudok adni, — feleli a százados ur — mert a gazdaság megszervezésekor pontos statisztikát készítettem a rendelkezésre álló lakosságról. Természetes, a teljes munkaértékü emberekről itt nem lehet szó, mert azokat a bolsevisták mind magukkal hurcolták és azok most ellenünk harcolnak. Háromszázharminchat férfi, ezernegyvenhat nő, ezerháromszázötvennégy gyermek és kétszázhat agastyán áll rendelkezésünkre. A polgári lakosságot szigorúan ellenőriztük és igazolvánnyal láttuk el. Idegenek csak külön engedéllyel tehetnek be ide a lábukat. Másként nem lehet, mert kezdetben igen sok kém volt ezen a vidéken, akik jelekkel hozták tudtára a felüldalial-

nak, hogy mikor és hol lehet vállalkozást végrehajtani.

— Milyen az állatállománya ennek a vidéknek?

— Bizony elég szegényes. Ötszáznyolcvanhét tehén, kétszáznyolcvankilenc birka, negyven sertés és hatvannégy ló áll rendelkezésünkre. Tejjel és vajjal bőven el vagyunk látva, de igaz állatunk kevés van ebben a hatalmas gazdaságban. Igyekezünk azonban a még használható gépeket is rendbehozni és így valahogy csak tudjuk pótolni az emberi és állati erőt.

— A polgári lakosság, hogy van megelégedve a katonai közigazgatással?

— Senkinek sincs semmi panaszja. A munkaközösség szempontjából igyekeztünk megahagyni őket az ő rendszerükben. Azonban mindenből sokkal többet fizetünk munkájukért, mint amit a bolsevista rendszer biztosított részükre. Többek között például a hét községben több méhészeti van. A mézet most pergettük és minden dolgozó ember részére fél kilo mézet osztottunk ki. Az emberek halás szavakkal mondták köszönetet a mézért és elmondották, hogy a méhészettel a bolsevista uralom alatt is ők foglalkoztak a kolchozokban, de egy csepp mézet sem kaptak. Mind a városokban élő zsidó népbiztosok és politikai biztosok asztalára került.

— Milyen az orosz nép? — tettük fel utolsó kérdésünket?

— Akik itt vannak mind megbízható, jámbor és vezethető nép. A bolsevizmus nagyon rossz irányban vezette őket, de akik a magyar katonai közigazgatást megismerték, azok már kiabrándultak a világhódító eszmékből. Ha visszaállítják a magánvagyonát ismét használható emberek lesznek.

A KIRAKATRENDEZÉS IPARJOGI MINŐSÍTÉSE

A kirakatrendezői tevékenységet eddig vagy kereskedelmi alkalmazottak végezték, vagy önálló tevékenység keretében, ebben az esetben az eddigi iparjogi gyakorlat szerint a kirakatrendezői tevékenységet nem minősítették az ipartörvény hatálya alá tartozó munkának, ennél fogva joga volt bárkinek ilyen tevékenység folytatására. Felmerült az a kérdés, hogy nem kellene-e a kirakatrendezői tevékenységet iparigazolvány birtokához kötni és ebben az esetben maradjon-e szabadipar, vagy iparigazolvány alapján gyakorolható képesítéshez kötött ipar. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter felhívására a kamara e kérdésben érdekeltjei meghallgatásával véleményt fog adni.

A Magyarország és Svédország között megkötött szerződés növeli a külkereskedelmi forgalmat. Magyarország évi 40 millió svéd korona értékben szállít élelmiszereket, elsősorban szárnyast, konzervált paradicsomot, magvakat, továbbá bauxitot, izzólámpákat és más ipari cikkekkel. Svédország cserében cellulózt, papírt, vasat, acélt és szerszámokat ad.

Egy német cég Észak-Afrikában és Burópa 20 különféle államában modern hűtőüzemeket állít fel. Ezekben az üzemekben süritett gyümölcsöt, szállításra alkalmas fagyasztási módszerrel készítenek elő a további szállításra.

Ezekből a készítményekből azután rendeltetési helyükön gyümölcslevet és italokat készítenek. A hűtőberendezések célja, a szállítandó gyümölcsök súlyának csökkentése, mely a szállításhoz óriási súlymegtakarítást jelent. A jövőben a gyümölcslevek készítésénél is hasonló eljárást alkalmaznak és így a szállításnál a gyümölcsnehézség és víz-tartalom elesik, ami szintén igen előnyös súlycsökkenést jelent.

Csökken az angol jegybank nyeresége. (MN) Azzal kapcsolatban, hogy a Bank of England 1942 első felévére 0.437 millió font nyereséget mutatott ki, a svéd gazdasági sajtó rámutat arra, hogy ezzel a nyereség visszafelődése tovább folytatódott. Míg 1939 második felévében, augusztus végén a tiszta nyereség még 0.634 millió fontot tett ki, 1942 február végén a Bank of England már csak 0.439 millió fontot tudott kimutatni.

Jelentkezés az Ujvidéki Ker. főiskola leányotthonába

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetkezet pályázatot hirdet az ujvidéki keleti Kereskedelmi Főiskola leányotthona részére létesített Leányotthonba való felvételre.

A pályázati kérvényt a DMKSz elnökségéhez címelve a következő okmányokkal felszerelve kell a DMKSz központi irodájához (Lenau u. 2 sz.) beküldeni: érettségi bizonyítvány, vagy felvételi igazolvány a Főiskolától, keresztlevél, a DMKSz tagsági igazolványa, (amennyiben délvidéki a kérvényező).

Akik kedvezményért folyamodnak, mellékeljék vagyoni bizonyítványukat is.

A Leányotthon november 1-én nyílik meg, a Lenau u. 2. számú épületében. A bentlakás díja félévenként P. 120.—, ehhez járul P. 10.— beiratási díj és P. 15.— kártya-értékesítési letét.

A Leányotthon 25 hallgatónak ad négyhat személyes szobákban lakást, fűtéssel és világítással.

Minden hallgatóhoz magával ágyneműt (párnát s takarót) megfelelő huzatokkal.

Az Otthon étkezést nem ad, azt a diákménzán kaphatják a hallgatók.

A Leányotthonba céljainak megfelelően kizárólag a Kereskedelmi Főiskolába beiratkozott hallgatók vehetők fel.

Ujvidék, 1942 október 13.

Krámer Gyula s. k.
a DMKSz elnöke

««OOO»»»

FELHÍVÁS

Felhívom Zombor és környéke, a női önkéntes munkaszervezetbe már jelentkezett, vagy ezután jelentkező 16—26 éves korig női bajtársakat, akik a hirdető szolgálatban való kiképzetésüket óhajtják, hogy folyó hó 15-től kezdve minden délelőtt 9-től 11 óráig az Olvasókör kis termében jelentkezzenek.

A kiképzés tartama 3 hét, azon résztvehetnek 4 középiskola, vagy 4 polgári osztályt vég-

SPORT

Uj játékossal erősödött a ZSE Zombor vasárnapi sportprogramja

Zombornak vasárnap érdekes sport programja lesz.

Fél egykor a II. osztályu kerületi bajnokság keretében a Zombori Sport Egylet II. csapata játszik a Bajai TISE II. csapatával. A ZSE II. csapata igen jól szerepelt eddig a bajnokságban. Eddig minden mérkőzést megnyert. Ha ezt a mérkőzés is megnyeri az első helyre kerül. A Bajai TISE II. csapata mult vasárnap Baján eldöntetlenül játszott a MOVE Zombori TK II. csapatával. Igen erős mérkőzésre van kilátás.

Utána a Zombori MÁV játszik a Zombori MTE-vel az I. osztályu kerületi bajnoksáért. Ezen mérkőzés jelentőségéről részletesen beszámoltunk tegnapi számunkban.

A ZSE—Bácsalmási MOVE bajnoki mérkőzés 3 órakor kezdődik. A ZSE tegnap délután tartotta meg az utolsó edzést a mérkőzés előtt. Az edzésen az összes játékosok részt vettek, a vezetőség tagjai is ott voltak a pályán és hasznos utasításokat adtak a játékosoknak.

A csapat végleges összeállításában még nem esett döntés.

A ZSE szurkolók táborában nagy az öröm. Az Ujvidéki AC első csapatának híres játékosa Molnár belépett a ZSE-be, az átigazolást is már elintézték s mint értesülünk vasárnap már játszik is jobb szélsőt. Ezzel a Sport csapata lényegesen megerősödik. A jobb szélső kérdése volt eddig a csapat legfájdalmasabb pontja, minden mérkőzésen ugyszólván más játékos játszott ezen a helyen. Most, hogy Molnár játéka bizto-

sítva van, végre egy állandó csatársora lesz a csapatnak Molnár játékos tehetségéről nincs szükségünk részletesen írni, nagy képességeit eléggé bizonyítja az, hogy a híres UAC-nak volt a játékosa, annak az UAC-nak mely az NB I-ben oly nagy sikerrel szerepel.

A zöld-fehérek szabadkai utjuk előtt ma délután tartják utolsó edzésüket. Mint értesülünk nagyon komolyan készülnek erre a mérkőzésre s úgy a játékosok mint a vezetőség bizik abban, hogy jó eredménnyel fognak vasárnap este haza jönni.

Temerini sporthírek. A TTC csapata most tartott közgyűlésén Kalmár István nagyvendéglőst választotta elnökéül. — A TTC csapata ismét erősített. A vezetőségnek sikerült megszereznie Délmagyarország válogatott hátvédjét, aki Makó ellen már játszik is vasárnap. — Kolárt, a válogatott kapust a TTC vasárnap fegyelmi okok miatt nem szerepeltette Szabadkán. Ennek ellenére kitűnő játékot mutatott a csapat. — Mátéházi szabadságáról visszatért és ismét játszik a csapatban. — A TTC I. és II. csapata vasárnap délelőtt 10 órakor játékosértekezletet tart a Schlachter István féle vendéglőben. A II. csapat Zsabyán játszik, az I. csapat játékosai délután fél kettőkor kötelesek megjelenni a pályán. — A TTC ígéretet kapott a községtől, hogy háromezer pengős segílyt utalnak ki részére.

A BAROSS SZÖVETSÉG FELHÍVÁSA

F. hó 17.-én délután fél hét órakor Cziráky Imre, Zombor thj. sz. kir. város Iskolánkivüli Népművelési Bizottság titkára előadást és megbeszélést fog tartani az Ipartestület nagytermében az országos népművelési munka ismertetése céljából. A vezetőség felhívja tagjait, hogy ezen az értekezleten minél nagyobb számban vegyenek részt.

zett nők. Kiképzés után alkalmaztatásuk esetén, nyert beosztásuknak megfelelő fizetésben részesülnek

Felkérem a hirdető szolgálatra hajlandóságot érző női bajtársakat, hogy minél többen jelentkezzenek ezen nemes és honmentő munkakör betöltésére.

vitéz Barlay Jánosné
a zombori női önk. munkaszerv. elnöke

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(4)

— Én csak azt látom, hogy bosszantja őket ez a hirdetés.

— Meg vannak örülve.

— Gondolja, hogy komoly hirdetés?

— Biztos! Kinek jutna eszébe ilyen tréfa?

Nem úgy hangzik. Csak pár szó; de érzi az ember, hogy őszinte. Siess hozzám minél gyorsabban." Valami szegény leány segélykiáltása. Meg vagyok győződve róla.

— Nem tudom elképzelni, hogy egy kentvillei leánynak ilyen gondolata támadjon! Uj-ságban üzenni!

— Magam is azt hiszem, hogy nem idevaló. Olyan valakinek kell lennie, aki másféle viszonyokhoz van szokva, vagy legalább ismerős a nagyvárosi szokásokkal.

— Ugy látszik, sokat gondolkodott a dologról — mondta Frank.

— Egyéb se jár a fejemben — felelt Weir.

— Nincs az egész környéken idegen leány — mondta Frank. — Ha volna, hallottam volna róla. A tíz ujamon megszámlálhatom a nem idevalókat.

— Elhiszem, — felelt Weir jóindulatosan — de azért ön se tudhat mindent. Itt sincs másként, mint mindenütt a világon. Sok dolog történik, amiről csak ketten tudnak.

— Lehet. És hát mit gondol, mi van a hirdetés mögött?

— Egy fiu meg egy leány találkozott egymással és beleszeretett egymásba — mondta Weir. — Talán a nevüket se tudják egymásnak. Törődik is az ember a névvel, ha szerelmes! És a nő valamelyik hozzátartozója, az apja, a fivére, az ura... mert az is lehet, hogy férje

van... elriasztotta a fiut és a nő most így üzen neki. Nagyon egyszerű dolog.

Frank a fejét csóválta. — Nem igen valószínű — mondta. — Erre mifelénk mindenki ismer mindenkit.

— De mégis megesset, — felelt Weir — és engem nem hagy nyugton a dolog.

— Minek beleártani magát? Intézzék el ők maguk.

— Nem, itt valami baj van — mondta Weir. — Másként nem szólna ily sürgetőn a hirdetés. Lehet, hogy a család forral valamit. Vagy a fiu cserbenhagyta a leányt.

— Ön már egész regényt gondolt ki rólok — jegyezte meg Frank.

— Ez a mesterségem — felelt Weir.

— De ha így volna is, mit tehet ön ellene.

— Még nem tudom, de nem hagy békén az ügy. Nem tudok szabadulni tőle. Képzelve el, egy fiatal teremtés... jóformán még gyerek... mert az egész dolog arra vall... segítségért kiált. És az én lapomban! Nem hagyhatom annyiban.

— Attól tartok, csak kellemtelensége lesz belőle — mondta Frank. — De mindenesetre emberséges dolog. És én szívesen segítek, ha tudok.

— Persze, hogy tud.

— És hogy gondolja?

— Az egyetlen nyom, melyen elindulhatok, — mondta Weir — az aláírás. „A domboldali leány.” Már irtam Washingtonba a hivatalos térképért, melyen minden ház és minden emelkedés fel van tüntetve. Ön aztán megmondhatja nekem, hogy melyik ház marad kívül a számitá-

son, a többi pedig sorra fogom járni. Az lesz az ürügyem, hogy előfizetőket gyűjtök a lapomra. Ha a minisztérium nem halogatja a megküldést, a térkép már holnap itt is lehet...

— Pszt! — szakította félbe sietve Frank. — Itt jön a Hosszu meg a Rövid és csak úgy villog a szemük!

Miss Nannie Bellhouse megállította kocsiját a ház előtt és Miss Sally Atwill-lel együtt sebes léptekkel jött a garázs felé. Miss Nannie alacsony és zömök volt, Miss Sally magas és sovány. A társalgást Miss Nannie indította meg.

— Sheriff, — szolt éles hangon — úgy látszik, botrányos dolgok történnék. A Női Segélyegyesület megtárgyalta az ügyet és Sally-t, meg engem bizott meg, hogy felhívjuk önt, tegye meg a szükséges lépéseket.

Frank megtörölte a kezét és nadrágja hátsó zsebéből elővett egy elnyűtt jegyzőkönyvet. — Kérem a neveket és hogy miről van szó? — mondta.

— Ne mókázzon velem — hápogott Miss Nannie. — Nagyon jól tudja, miről beszélnek. Ön is olvasta a lapban. Azt akarjuk, állapítsa meg, ki tette közzé azt a hirdetést.

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Egy fiatal péksegéd, állandó munkát kaphat Szalay Mihály pékmesternél, Bácskertes. a-2542-f

Cipésztanoncot teljes ellátással felveszek. — Klemm József, cipész-mester. Zombor. Rákóczi ut 2. a-2545-f

Jómodoru, becsületes bejárónót, azonnali belépésre keresek. — Zombor, Árpád u. 23. a-2553

Eladó ház. Telen u. 1. sz. Érdeklődni Thököly ut 31. a-2554-f